

รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ เป็นผลงานการวิจัยทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ที่มีแนวทางคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ ส่วนใหญ่จะทำการศึกษาค้นคว้าในเรื่อง ปัญหา ของการดำเนินงานในโครงการฝึกสอนของบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ นิสิต- นักศึกษาฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง ตลอดจนนักศึกษาทัศนคติ และความคิดเห็น เป็นแนวทางในการปรับปรุงโครงการฝึกสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การเตรียม ครูที่ดีมีคุณภาพ พร้อมทั้งจะออกไปอบรมสั่งสอนเยาวชนของชาติ ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญในการ พัฒนาประเทศ ดังจะกล่าวในรายละเอียดต่อไป

งานวิจัยภายในประเทศ

ปีการศึกษา 2514 สุขุมาลัย ชูวิวัฒนาวานิชย์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหา เกี่ยวกับการนิเทศนักศึกษาฝึกสอนวิชาสังคมศึกษา ของวิทยาลัยครูในภาคการศึกษา 1 เพื่อศึกษาโครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครูในภาคการศึกษา 1 กิจกรรมและปัญหาของ อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน ในขณะที่ทำงานร่วมกัน ผู้วิจัยได้ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์นิเทศก์ ซึ่งมี 6 วิทยาลัย จำนวน 20 คน อาจารย์พี่เลี้ยง 17 แห่ง จำนวน 50 คน และนัก- ศึกษาฝึกสอน 180 คน

ผลการวิจัยพบว่า ควรให้นักศึกษาฝึกสอนหัดการพูดและการใช้เสียงก่อนออก ฝึกสอน สถาบันฝึกหัดครูควรจัดหาอาจารย์นิเทศก์ดูแลการสอนของนักศึกษาฝึกสอนให้มากขึ้น ควรฝึกให้นักศึกษาฝึกสอนมีความรู้ในเรื่องการวางแผน และความรับผิดชอบในการทำงาน ตลอดจนการปกครองชั้น ควรสาธิตวิธีการสอนให้ดูหลาย ๆ แบบก่อนที่นักศึกษาจะออกฝึกสอน และให้โรงเรียนฝึกสอนมีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการฝึกสอน ผู้วิจัยได้เสนอแนะว่า ทาง

สถาบันควรอำนวยความสะดวกแก่อาจารย์ในเทศก์ในการออกนิเทศน์นักศึกษาฝึกสอน เพื่อให้
ให้อาจารย์ในเทศก์ไปดูการสอนของนักศึกษาบ่อยครั้งขึ้น ควรจัดให้มีการสัมมนานักศึกษา
ฝึกสอนเพื่อจะได้ทราบถึงปัญหาและหาทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน ควรมีการประสานงานกับ
โรงเรียนฝึกสอนเพื่อให้การดำเนินงานฝึกสอนบรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้¹

ในปีการศึกษา 2515 สาส์หิพย์ ศรีสุทธี ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการฝึก
สอนในโครงการฝึกหัดครูชนบท ของวิทยาลัยครูยะลา โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาหน้าที่
และความรับผิดชอบของครูพี่เลี้ยงและอาจารย์ในเทศก์ที่มีต่อนักศึกษาฝึกสอน ปัญหาครูพี่เลี้ยง
อาจารย์ในเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอนประสบในการฝึกสอน ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคใน
การปฏิบัติงานตามโครงการฝึกหัดครูชนบทของอาจารย์ในเทศก์ โดยใช้แบบสอบถามเป็น
เครื่องมือรวบรวมข้อมูล ส่งไปยังอาจารย์ในเทศก์วิทยาลัยครูยะลา จำนวน 9 คน ครูพี่
เลี้ยงในโรงเรียนฝึกสอน 11 แห่ง จำนวน 110 คน และนักศึกษาฝึกสอนของวิทยาลัยครู
ยะลาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา จำนวน 110 คน ผลของการวิจัยพบว่า ต้อง
การให้วิทยาลัยครูยะลาจัดอบรมเกี่ยวกับโสคทัศนศึกษา อาจารย์ในเทศก์หลายคนที่ยังไม่
เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการนิเทศก์การสอนมาก่อน และมีงานในหน้าที่ต้องรับผิดชอบมาก
ปัญหาการส่งนักศึกษาฝึกสอนไปตามโรงเรียนฝึกสอน คือ จำนวนไม่พอกับความต้องการของ
โรงเรียนฝึกสอน นักศึกษาฝึกสอนมีปัญหาในด้านการสอนและไม่รู้จักการทำงานร่วมกัน²

¹สุชมาลัย ชูวิวัฒนาวานิชย์, "ปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศน์นักศึกษาฝึกสอน วิชา
สังคมศึกษาของวิทยาลัยครูในภาคการศึกษา 1" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชา
มัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514).

²สาส์หิพย์ ศรีสุทธี, "ปัญหาการฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบทของวิทยาลัย
ครูยะลา" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลง
กรณ์มหาวิทยาลัย, 2515).

ในปีการศึกษา 2516 สมพร สาริกบุตร ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาอาจารย์ที่เลี้ยงในการนิเทศการสอนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาหน้าที่ความรับผิดชอบของอาจารย์ที่เลี้ยง ปัญหาต่าง ๆ ที่อาจารย์ที่เลี้ยงประสบในการนิเทศการสอนวิชาสังคมศึกษา ความต้องการของอาจารย์ที่เลี้ยงในด้านต่าง ๆ ในการนิเทศการสอนและศึกษาความเห็นของอาจารย์ที่เลี้ยงที่มีต่อการฝึกสอนวิชาสังคมศึกษา ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์ที่เลี้ยงที่ทำการสอนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงของวิทยาลัยครู 5 แห่ง ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 131 คน

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ที่เลี้ยงส่วนใหญ่มีความเข้าใจในหน้าที่ของตนอยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนปัญหาสำคัญที่อาจารย์ที่เลี้ยงประสบ คือ ปัญหาในการแนะนำให้นักเรียนยอมรับนักเรียนฝึกสอน อาจารย์ที่เลี้ยงไม่มีความสนิทสนมกับอาจารย์นิเทศก์ของวิทยาลัยพอที่จะปรึกษาถึงปัญหาและขอพรองของนักเรียนฝึกสอนได้¹

ปีการศึกษา 2518 ประนอม เคชชัย ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาในการฝึกสอนของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และเปรียบเทียบปัญหาดังกล่าวระหว่างนักศึกษาที่มีวุฒิ มศ.5 กับนักศึกษาที่มีวุฒิประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง) หรือเทียบเท่า และนักศึกษาที่เคยเป็นครูกับนักศึกษาที่ไม่เคยเป็นครู ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ทำการฝึกสอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2518 จำนวน 170 คน

ผลของการวิจัยพบว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเรียงตามปริมาณมากไปหาน้อย คือ ปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการสอน อุปกรณ์การสอน การจัดโครงการสอนของคณะ

¹สมพร สาริกบุตร, "ปัญหาอาจารย์ที่เลี้ยงในการนิเทศการสอนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนครู ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516).

และปัญหาการจัดการปกครองชั้นเรียน ปัญหาที่พบบ่อยลงมาคือ ปัญหาเกี่ยวกับตัวนักเรียนเอง ตัวนักเรียน โรงเรียนฝึกสอน หน้าที่การงานที่ต้องรับผิดชอบในระหว่างฝึกสอน ปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์นิเทศก์ และครูพี่เลี้ยง สำหรับผลของการเปรียบเทียบปัญหาการฝึกสอนระหว่างนักศึกษาที่มีพื้นฐานการศึกษาต่างกันนั้น พบว่า นักศึกษาวุฒิ มศ.5 ประสบปัญหามากกว่านักศึกษาที่มีวุฒิปริญญาตรีศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นสูง (ปกศ.สูง) และนักศึกษาที่ไม่เคยเป็นครูมาก่อนประสบปัญหามากกว่านักศึกษาที่เคยเป็นครูมาแล้วอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01¹

ในปีเดียวกัน นาทยา ภัทรแสงไทย ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการฝึกสอนของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อศึกษาปัญหาการฝึกสอนของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ปัญหาในการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกสอน ปัญหาในการดำเนินงานการฝึกสอนของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง และเปรียบเทียบปัญหาการฝึกสอนของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกสอน ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์นิเทศก์ 17 คน อาจารย์พี่เลี้ยง 55 คน จากโรงเรียนฝึกสอน 8 แห่ง และนักศึกษาฝึกสอน 57 คน ซึ่งออกฝึกสอนในปีการศึกษา 2518

ผลของการวิจัยพบว่า อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงมีประสบการณ์ในการนิเทศน้อย และมีงานที่ต้องรับผิดชอบมาก ทำให้ไม่มีเวลาให้คำแนะนำนักศึกษาได้เพียงพอ ในการคัดเลือกตัวนักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาคือ นักศึกษาฝึกสอนต้องการไปอยู่กับกลุ่มเพื่อนของตนในโรงเรียนฝึกสอนเดียวกัน ทำให้ชั่วโมงสอนวิชาเอก-โท ไม่ครบตามที่คณะกรรมการกำหนดให้ ปัญหาฝึกสอนที่อาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นขัดแย้ง คือ อาจารย์นิเทศก์เห็นว่า ความสามารถหรือความสนใจในการเตรียมการสอนเป็นปัญหามาก

1 ประพนอม เกษชัย, "ปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ แผนกศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518).

แต่นักศึกษาเห็นว่า เป็นปัญหาน้อย อาจารย์พี่เลี้ยงมีความเห็นว่า อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงไม่มีใครมีความสัมพันธ์กันมากนัก นักศึกษาฝึกสอนยังมีบุคลิกภาพและการแต่งกายไม่เหมาะสม และมีข้อเสนอแนะว่า ควรเพิ่มจำนวนอาจารย์นิเทศก์ให้มากขึ้น และลดหน้าที่ความรับผิดชอบให้น้อยลง ควรมีการตกลงกันระหว่างอาจารย์นิเทศก์ด้วยกัน เกี่ยวกับการนิเทศการฝึกสอนด้วยวิธีสอนทั่วไป วิธีสอนวิชาเฉพาะ ตลอดจน การวัดและประเมินผล ควรชี้แจงให้อาจารย์พี่เลี้ยงได้เข้าใจความมุ่งหมาย และวิธีดำเนินงานฝึกสอน นักศึกษาฝึกสอนควรจะได้ปรับปรุงบุคลิกภาพและการแต่งกายให้เหมาะสม¹

ในปีการศึกษา 2519 พิทวง ชรรณพันทา ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการฝึกสอนของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง ในโครงการฝึกสอน ของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อหาข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรและโครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล และส่งแบบสอบถามไปยังนักศึกษาฝึกสอน 187 คน อาจารย์นิเทศก์ 28 คน และอาจารย์พี่เลี้ยง 40 คน ในโครงการฝึกสอนปีการศึกษา 2518

ผลของการวิจัยพบว่า นักศึกษาฝึกสอนมีปัญหาในด้านการจัดและปกครองชั้นเรียน ปัญหาส่วนตัวเกี่ยวกับบุคลิกภาพ ขาดทักษะในการใช้ภาษา ส่วนในด้านการสอนนั้น นักศึกษาฝึกสอนขาดทักษะที่สำคัญในการเตรียมการสอน การวางแผนการสอน การเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม การเลือกใช้ วิธีสอนกิจกรรม และอุปกรณ์การสอน สำหรับปัญหาด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงให้ความสนใจ ความอบอุ่นแก่นักศึกษาน้อยไป และตัวนักศึกษาฝึกสอนเองก็มีปัญหาในด้านการทำงานร่วมกับ

¹ในาตยา ภัทรแสงไทย, "ปัญหาการฝึกสอนของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518).

เพื่อนนักศึกษาด้วยกัน ส่วนงานการประเมินผลนักศึกษาฝึกสอนเห็นว่า วิธีการประเมินผล การฝึกสอนของอาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยงยังไม่ถูกต้องและยุติธรรมพอ สำหรับ ปัญหาของอาจารย์นิเทศก์ที่สำคัญ ได้แก่ เวลาสำหรับงานนิเทศมีน้อย จำนวนนักศึกษาฝึก- สอนที่อยู่ในความรับผิดชอบมาก อาจารย์นิเทศก์ต้องการให้วิทยาลัยปรับปรุงแก้ไขโครงการ นิเทศการสอนใหม่ จัดสวัสดิการและบริการให้เพียงพอ และต้องการให้มีการประชุม อบรม สัมมนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับโครงการฝึกสอน ส่วนปัญหาที่สำคัญของอาจารย์พี่เลี้ยง ได้แก่ ขาดความรู้ความเข้าใจที่แท้จริงเกี่ยวกับโครงการฝึกสอนของวิทยาลัย ตลอดจน หน้าที่และบทบาทของอาจารย์พี่เลี้ยงด้วย อาจารย์พี่เลี้ยงรู้สึกท้อว่าขาดความรู้ที่ทันสมัย เกี่ยวกับเทคนิคการสอนและวิชาการใหม่ ๆ ต้องการให้วิทยาลัยจัดประชุม อบรม สัมมนา ให้แก่โรงเรียนฝึกสอนอย่างน้อยปีละครั้ง ต้องการความร่วมมือและประสานงานกับอาจารย์ นิเทศก์มากขึ้นทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประเมินผลการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอน¹

ปีการศึกษา 2520 พิชรินทร์ ลาวัญยกุล ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการ สอนของนิสิตฝึกสอนวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้แบบสอบ ตามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์นิเทศก์ 11 คน อาจารย์พี่เลี้ยง 39 คน และนิสิตฝึกสอน 61 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 89

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ที่นิสิตฝึกสอนประสบในการฝึกสอนนั้นคือ การ ตั้งวัตถุประสงค์ในการสอนเชิงพฤติกรรม การจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การเลือกวิธีการสอนให้เหมาะสมกับกิจกรรม และสภาพนักเรียน และประสบปัญหาเกี่ยว กับอุปกรณ์ และสถานที่ในการสอนไม่เพียงพอ นอกจากนี้ยังประสบปัญหาในการเก็บรักษา อุปกรณ์ ส่วนปัญหาที่เกิดขึ้นกับอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง คือ อาจารย์นิเทศก์

¹พิศวง ชรรณพันทา, "ปัญหาการฝึกสอนของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้า พระยา" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกศึกษามัชฌมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519).

และอาจารย์พี่เลี้ยง มีงานต้องรับผิดชอบมากทำให้ไม่มีเวลาในการให้คำแนะนำแก่นิสิตฝึกสอนอย่างเพียงพอ นอกจากนี้แล้ว อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงขาดการประสานงานกันในเรื่องเกี่ยวกับการฝึกสอนของนิสิต¹

ในปีการศึกษา 2521 โกเมน ชีรนรเศรษฐ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบท ของวิทยาลัยครูในภาคเหนือของประเทศไทย เพื่อศึกษาหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงที่มีต่อนักเรียนฝึกสอน ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของนักเรียนฝึกสอน ขณะฝึกสอนกับอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง เป็นต้น โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ส่งแบบสอบถามให้นักเรียนฝึกสอน 217 คน อาจารย์นิเทศก์ 25 คน และอาจารย์พี่เลี้ยง 217 คน ในการฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบทที่ปฏิบัติงานในภาคต้นของปีการศึกษา 2519

ผลการวิจัยพบว่า

1. คำนอาจารย์นิเทศก์ สรุปได้ดังนี้

1.1 อาจารย์นิเทศก์ ส่วนใหญ่เป็นชาย มีอายุระหว่าง 25-29 ปี มากที่สุด สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางการศึกษาเป็นส่วนใหญ่ อาจารย์นิเทศก์ส่วนใหญ่มีความเข้าใจหน้าที่และความรับผิดชอบของตนตามบทบาทที่คาดหวังไว้ อาจารย์นิเทศก์มีภาระอื่นทำนอกเหนือจากการสอนและการนิเทศการสอน

1.2 ปัญหาและอุปสรรคที่อาจารย์นิเทศก์ประสบคือ อาจารย์พี่เลี้ยงขาดความเอาใจใส่ในการนิเทศนักเรียนฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์มีเวลาแนะนำนักเรียนฝึกสอนไม่พอเพราะมีงานอื่นมาก การประสานงานระหว่างอาจารย์นิเทศก์กับอาจารย์พี่เลี้ยงไม่ดีพอ วิทยาลัยครูขาดงบประมาณในการนิเทศการสอน

¹พัชรินทร์ ลาวัญกุล, "ปัญหาการสอนของนิสิตฝึกสอนวิชาพลศึกษา คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520).

2. คำนอาจารย์พี่เลี้ยง สรุปได้ดังนี้

2.1 อาจารย์พี่เลี้ยงส่วนใหญ่เป็นหญิง มีอายุระหว่าง 25-29 ปีเป็นส่วนใหญ่ สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง) หรือเทียบเท่ามากที่สุด อาจารย์พี่เลี้ยงมีความเข้าใจในหน้าที่ และความรับผิดชอบตามบทบาทที่คาดหวังไว้ มีชั่วโมงสอนและภาระอื่น ๆ มาก ไม่ใคร่มีเวลานิเทศการสอนนักเรียนฝึกสอน ต้องการให้สถาบันฝึกหัดครูช่วยเหลือในด้านสื่อการเรียนการสอน ต้องการให้วิทยาลัยครูจัดการอบรมทางวิชาการให้อาจารย์พี่เลี้ยงด้วย

2.2 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของอาจารย์พี่เลี้ยง คือ นักเรียนฝึกสอนมักตามใจเด็กเพราะต้องการให้เด็กรัก ปกครองชั้นไม่ได้ มักปกปิดไม่ให้อาจารย์พี่เลี้ยงทราบปัญหาที่เกิดขึ้นขณะปฏิบัติงานฝึกสอน ขาดกลวิธีในการสอน สร้างข้อทดสอบที่ดีไม่เป็น และอาจารย์พี่เลี้ยงมีความคิดเห็นว่าการประสานงานระหว่างอาจารย์นิเทศกับอาจารย์พี่เลี้ยงยังไม่ดีพอ

003920

3. คำนนักเรียนฝึกสอน สรุปได้ดังนี้

3.1 นักเรียนฝึกสอนส่วนใหญ่เป็นชาย มีอายุระหว่าง 18-20 ปีมากที่สุด ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของนักเรียนฝึกสอนมีดังนี้คือ มีความคิดเห็นว่าบ้านพักควรอยู่ในที่ปลอดภัย และสะดวกสบายพอเหมาะกับจำนวนคน ต้องการให้ทางวิทยาลัยจัดหาการรักษาโรคมารักษาให้พอเพียง การเดินทางไปมาไม่สะดวก ต้องการนำคัมมู๋น้ำใช้ที่สะอาด

3.2 ความรู้สึกยากลำบากหรือความรู้สึกอึดอัดใจมากที่สุดของนักเรียนฝึกสอนมีดังนี้ อาจารย์พี่เลี้ยงมักปล่อยให้ยู่ตามลำพัง ไม่สามารถนำวิธีการสอนที่เรียนจากวิทยาลัยไปใช้สอนได้ เพราะขาดแคลนสื่อการเรียนการสอน ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการพัฒนา¹

¹ โกลแมน ซีรนรเศรฐ์, "ปัญหาการฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบทของวิทยาลัยครูในภาคเหนือของประเทศไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521).

ในปีเดียวกัน วัฒนา ชัยพงษ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการสอนของนิสิต
ฝึกสอนวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพลศึกษา เพื่อศึกษาปัญหา
การสอนของนิสิตฝึกสอนวิชาพลศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพลศึกษา
โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล และส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์
นิเทศก์ 21 คน อาจารย์พี่เลี้ยง 62 คน และนิสิตฝึกสอน 150 คน ได้รับแบบสอบถาม
คืนทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 86

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ที่นิสิตฝึกสอนประสบในการฝึกสอนนั้นคือ
ความยากลำบากในการวางแผนการสอนทั้งระยะสั้นและระยะยาว ความลำบากในการ
ตั้งวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ความยากลำบากในการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
เชิงพฤติกรรม ไม่เห็นขอบพร้อมและขาดความรู้ในการแก้ไขข้อบกพร่องได้
อย่างรวดเร็วถูกต้องทั่วถึง ปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์และสถานที่ นิสิตขาดความคิดริเริ่มใน
ด้านการคิดแปลงอุปกรณ์การสอนให้เหมาะสมกับกิจกรรม ขาดการนำเครื่องมือทางโสต-
ทัศนูปกรณ์มาช่วยสอน สถานที่ในการสอนไม่เพียงพอ ปัญหาเกี่ยวกับการปกครองชั้นเรียน
นิสิตฝึกสอนจำชื่อนักเรียนได้ไม่ครบทุกคน และจำนวนนักเรียนมากเกินไปที่จะดูแลรับผิดชอบ
ได้ทั่วถึง ปัญหาที่เกิดขึ้นกับอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง คือ อาจารย์นิเทศก์
และอาจารย์พี่เลี้ยงมีงานที่ต้องรับผิดชอบมาก ทำให้ไม่มีเวลาในการให้คำแนะนำแก่นิสิต
ฝึกสอนอย่างเพียงพอ นอกจากนี้แล้ว อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยง ยังขาดประ-
สิทธิภาพในการนิเทศการฝึกสอนของนิสิต และขาดการประสานงานกันอีกด้วย¹

ในปีเดียวกัน สมศักดิ์ ปริบูรณ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการฝึกสอน
ของนักศึกษาวิทยาลัยครูในภาคตะวันตก เพื่อสำรวจปัญหาของนักศึกษาฝึกสอน การ
ดำเนินการสอน การวัดผลและประเมินผล โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการ

¹วัฒนา ชัยพงษ์, "ปัญหาการสอนของนิสิตฝึกสอนวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพลศึกษา" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาพลศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521).

รวบรวมข้อมูล ส่งให้นักศึกษาฝึกสอน จำนวน 218 คน อาจารย์นิเทศก์ 47 คน

ผลการวิจัยพบว่า คำนการวางแผนการเรียนการสอนนักศึกษาฝึกสอนพบปัญหาที่สำคัญในเรื่องการสร้างเครื่องมือในการวัดผล และความรู้ในด้านการจัดกิจกรรม และวิธีสอนแบบต่าง ๆ คำนการดำเนินการสอน นักศึกษาฝึกสอนพบปัญหาสำคัญในเรื่องการจัดกิจกรรม และวิธีสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิด การเสนอปัญหาให้นักเรียนร่วมอภิปราย และการส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง ส่วนคำนการวัดผลและประเมินผล นักศึกษาฝึกสอนพบปัญหาที่สำคัญในเรื่อง การประเมินผลอย่างมีกฎเกณฑ์ และการใช้วิธีการและเครื่องมือในการวัดผล ขอเสนอแนะ วิทยาลัยครูควรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยเฉพาะในการเตรียมนักศึกษาครูก่อนออกฝึกสอน จัดระบบการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น¹

ในปีเดียวกัน ประพันธ์ศิริ ไชยชนะใหญ่ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาเชียงใหม่ เพื่อศึกษาปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาเชียงใหม่ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์นิเทศก์ 11 คน อาจารย์พี่เลี้ยง 66 คน และนักศึกษาฝึกสอน 173 คน ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 82

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ที่นักศึกษาฝึกสอนประสบคือ การวางแผนการสอนทั้งระยะสั้นและระยะยาว การจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และยังประสบปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์ และสถานที่ในการสอนไม่เพียงพอ โรงเรียนขาดแคลนหนังสือ และคู่มือสำหรับการเรียนการสอน รวมทั้งนักเรียนไม่แต่งชุดพลศึกษาในช่วงโมงพลศึกษา สำหรับปัญหาที่เกิดกับอาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยง คือ อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยงมีงานที่ต้องรับผิดชอบมาก ไม่มีเวลาว่างในการให้คำแนะนำแก่นักศึกษาอย่างเพียงพอ

¹สมศักดิ์ ปริบูรณ์, "ปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาวิทยาลัยครูในภาคตะวันตก" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครูจันทบุรี, 2521).

และไม่มีการประสานงาน เกี่ยวกับการฝึกสอนของนักศึกษา นอกจากนี้ยังพบว่า อาจารย์ที่เลี้ยงส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ทางพลศึกษา และไม่เข้าใจโครงการฝึกสอนนโยบายการฝึกสอน และวัตถุประสงค์ของการฝึกสอนของวิทยาลัย อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอนต้องการให้เพิ่มระยะเวลาการฝึกสอนให้มากขึ้นกว่าเดิม¹

ในปีเดียวกัน สอน ทองวิเศษ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการใช้สื่อการสอนของนักศึกษาฝึกสอนวิทยาลัยครูสกลนคร เพื่อศึกษาถึงความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน และเทคโนโลยีทางการศึกษา และศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการผลิต การใช้สื่อการสอน ของนักศึกษาฝึกสอนในเมืองกับชนบท โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ส่งให้นักศึกษาวิทยาลัยครูสกลนคร จำนวน 180 คน

ผลการวิจัย. สรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับสื่อทัศนูปกรณ์ และเทคโนโลยีทางการศึกษา อยู่ในระดับดีและพอใช้
2. นักศึกษาใช้แนวการสอนตามแบบฉบับของตนเองมากที่สุด รองลงมาได้แก่ แนวการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูสกลนคร วิธีการสอนที่นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เป็นประจำได้แก่ วิธีการบรรยาย โดยใช้มีื่อประกอบการสอน
3. นักศึกษาผลิตวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนขึ้นใช้เองมากที่สุด วัสดุอุปกรณ์ที่นักศึกษาผลิตขึ้นใช้มากที่สุด ได้แก่ บัตรคำ และแผนภูมิ
4. ก่อนการสอนจริง นักศึกษาส่วนใหญ่มีการเตรียมการใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนโดยการวางแผนการใช้ล่วงหน้า และเตรียมกิจกรรมเรียงลำดับก่อนหลัง ในการสอนจริงนักศึกษาใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการอธิบายมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ใช้นำเข้าสู่บทเรียน ส่วนวัสดุอุปกรณ์ที่นักศึกษาใช้ประกอบการสอนมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ รูปภาพ

¹ประพันธ์ศิริ ไชยชนะใหญ่, "ปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา เชียงใหม่" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ แผนกวิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521).

และของจริง เมื่อใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนแล้ว นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้คำถามทดสอบความเข้าใจของนักเรียน

5. ความต้องการของนักศึกษาฝึกสอนในเมืองกับชนบทเกี่ยวกับการบริการ การผลิต การใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนไม่ตรงกันในเรื่อง ความเอาใจใส่ของ อาจารย์นิเทศก์ การกลับไปฝึกฝนทักษะที่วิทยาลัย การจัดสถานที่สำหรับผลิตและใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนของโรงเรียน วิธีการใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน

6. สภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับการบริการ การผลิตการใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนของนักศึกษาฝึกสอนในเมืองกับชนบท ไม่ตรงกันในเรื่องความเอาใจใส่ ในเรื่องของโรงเรียน และอาจารย์นิเทศก์ การจัดอบรมสัมมนา การบริการวัสดุอุปกรณ์ของวิทยาลัย โอกาสที่จะเข้าไปยืมวัสดุอุปกรณ์ที่วิทยาลัย การจัดสถานที่สำหรับผลิตและใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนของโรงเรียน สภาพความเป็นอยู่เอื้ออำนวยความสะดวกต่อการผลิต การใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน การศึกษาวัตถุประสงค์และเนื้อหาของบทเรียน การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการผลิต และการใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน ค่าใช้จ่ายในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ วิธีการใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน

7. ความต้องการเปรียบเทียบกับสภาพที่เป็นจริงในเรื่องการบริหาร การผลิต การใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนของนักศึกษา ไม่แตกต่างกันในเรื่องโอกาสที่จะเข้าไปยืมวัสดุอุปกรณ์ที่วิทยาลัย ค่าใช้จ่ายในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์-ประกอบการสอน มีข้อเสนอแนะดังนี้

อาจารย์ภาคเทคโนโลยีทางการศึกษาควรมีโอกาสสอนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา และประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับชั้นสูง ให้มากขึ้น ในระหว่างขั้นสุดสัปดาห์ของการฝึกสอน ควรจัดให้มีการสัมมนาหรือฝึกอบรมให้แก่ นักศึกษาวิทยาลัย ควรให้ความร่วมมือในการบริการสื่อการสอนแก่นักศึกษาฝึกสอนให้มากยิ่งขึ้น โดยการเปิดเป็นศูนย์วัสดุอุปกรณ์แบบกลุ่มโรงเรียนหรือแบบสหการ หรือจัดบริการสื่อการสอนเคลื่อนที่ไปกับ

รชของอาจารย์นิเทศก์¹

ในปีการศึกษา 2522 จันทนา สุนทรวิภาต ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาวิทยาลัยครูระดับปริญญา เพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาวิทยาลัยครูระดับปริญญา ปัญหาของอาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยง ในโครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครู ในกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ส่งไปยังนักศึกษาฝึกสอน 174 คน อาจารย์นิเทศก์ 48 คน และอาจารย์พี่เลี้ยง จำนวน 44 คน ในโครงการฝึกสอนปีการศึกษา 2521

ผลของการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาของนักศึกษาฝึกสอน ได้แก่ การขาดทักษะในการใช้ภาษา การเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม การตั้งคำถาม ความแม่นยำในเนื้อหาวิชา การเลือกใช้วิธีสอนที่เหมาะสม การใช้วัสดุอุปกรณ์การสอน การปรับเนื้อหาให้ตรงกับความต่องาน และความสามารถของผู้เรียน การอธิบายและทักษะในการเร้าให้เกิดความสนใจ นอกจากนี้แล้ว นักศึกษาฝึกสอนยังมีปัญหาในด้านความรู้ความเข้าใจ การปกครองชั้นเรียน และมีปัญหาด้านมนุษยสัมพันธ์

2. ปัญหาของอาจารย์นิเทศก์ ได้แก่ มีงานในหน้าที่รับผิดชอบมากเกินไป มีจำนวนนักศึกษาฝึกสอนในความดูแลรับผิดชอบมาก และมีเวลาไม่เพียงพอสำหรับการนิเทศการสอน

3. ปัญหาของอาจารย์พี่เลี้ยง ได้แก่ มีประสบการณ์ในการนิเทศการสอนน้อย มีความรู้เรื่องเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการศึกษาใหม่ ๆ ไม่เพียงพอ และมีปัญหาเกี่ยวกับการให้คำแนะนำแก่นักศึกษาฝึกสอน

¹สนอง ทองวิเศษ, "ปัญหาการใช้สื่อการสอนของนักศึกษาฝึกสอนวิทยาลัยครู สกลนคร" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521).

4. สิ่งนี้นักศึกษาฝึกสอนต้องการความช่วยเหลือ คือ คำแนะนำในด้านวิธีการสอน และการใช้สื่อการสอน นอกจากนี้ต้องการให้อาจารย์นิเทศก์ไปนิเทศบ่อยครั้ง และสม่ำเสมอ โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้คือ

1. ควรมีการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับหลักสูตร และงานในโครงการฝึกสอนของวิทยาลัย
2. ประสพการณ์วิชาชีพสำหรับนักศึกษาฝึกสอน ควรเน้นการฝึกภาคปฏิบัติมากกว่าภาคทฤษฎี
3. บุคคลที่ทำงานเกี่ยวกับการฝึกสอนทุกคน ควรทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
4. นักศึกษาคณะครูทุกคนต้องผ่านการฝึกสอน¹

งานวิจัยต่างประเทศ

ในปี ค.ศ. 1970 คาลเวิร์ท (Calvert) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องบทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยง ตามความคิดเห็นของนิสิตฝึกสอน อาจารย์ที่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ซึ่งส่งแบบสอบถามให้อาจารย์ที่เลี้ยง 131 คน นิสิตฝึกสอน 179 คน และอาจารย์นิเทศก์ 29 คน ในสถาบันฝึกหัดครู

ผลการวิจัยพบว่า

1. ควรจัดให้มีการประชุมนิเทศเกี่ยวกับเรื่องโครงการฝึกสอน และบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่เลี้ยง

¹จินตนา สุนทรวิภาต, "ปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาวิทยาลัยครูระดับปริญญา" (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522).

2. นิสิตฝึกสอน และอาจารย์พี่เลี้ยงมีโอกาสจะแก้ปัญหาได้ดีกว่าอาจารย์นิเทศก์ เพราะมีประสบการณ์ตรงร่วมกันมากกว่า
3. อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยงทำงานไม่ประสานกันเท่าที่ควร
4. อาจารย์นิเทศก์ มีอิทธิพลต่อนิสิตฝึกสอนมากกว่าอาจารย์พี่เลี้ยง
5. อาจารย์นิเทศก์ ควรให้สัมพันธ์ใกล้ชิดกับนิสิตฝึกสอนมากกว่านี้ จำนวนอาจารย์นิเทศก์ควรเพิ่มมากกว่านี้¹

ในปี ค.ศ. 1971 คูลาวิส (Kulawice) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง การศึกษาผลของความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติในการสอนและการสังเกตเห็นของอาจารย์นิเทศก์ตามแนวความคิดของนิสิตฝึกสอนระดับชั้นมัธยมศึกษา และอาจารย์พี่เลี้ยง โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล และส่งแบบสอบถามไปยังนิสิตฝึกสอนจำนวน 230 คน และอาจารย์พี่เลี้ยงที่สอนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ในรัฐวิสคอนซิน (Wisconsin)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นและทัศนคติต่อการสอนในขณะเริ่มต้น การฝึกสอนสูงมาก และกลับต่ำเมื่อฝึกสอนเสร็จ
2. อาจารย์พี่เลี้ยงมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลง ความคิดเห็นและทัศนคติของนิสิตฝึกสอนมาก²

¹Gaston Evon Calvert, "The Role of the Cooperating Teacher as Perceived by Student Teachers, Cooperating Teachers, and College Supervisors in Selected Teacher Training Institutions of Alabama," Dissertation Abstracts 31 (April 1971) : 5243-5244 A.

²Edwin Raul Kulawice, "A Study to Determine The Relationship Between Attitude Toward Teaching and Perception of Supervisory Concepts of Secondary School Student Teachers and Their Cooperating Teachers," Dissertation Abstracts 32 (August 1971): 821 A.

ในปีเดียวกัน ชีสโบรค (Cheesebrough) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง การมีผลและไม่มีผลในพฤติกรรมของอาจารย์นิเทศก์ ที่ได้รับจากนิสิตฝึกสอน และอาจารย์พี่เลี้ยง ในชั้นประถมศึกษา เพื่อศึกษาถึงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาจารย์นิเทศก์ ในโครงการฝึกสอน โดยศึกษาจากนิสิตฝึกสอนและอาจารย์พี่เลี้ยง

ผลการวิจัยพบว่า

1. อาจารย์นิเทศก์ ได้รับความคาดหวังว่าจะเป็นผู้ที่สนับสนุนและกระตุ้นความสนใจของนิสิตฝึกสอน
2. นิสิตฝึกสอนต้องการข้อเสนอแนะจากอาจารย์นิเทศก์ในเรื่อง การปรับปรุง การสอน การควบคุมชั้นเรียน
3. อาจารย์พี่เลี้ยง และนิสิตฝึกสอน มีความคาดหวังว่าอาจารย์นิเทศก์ ผู้ทำหน้าที่ในการพัฒนา และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลต่าง ๆ ที่รวมในโครงการฝึกสอน
4. นิสิตฝึกสอน และอาจารย์พี่เลี้ยง เห็นว่าอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง ควรจะมีการติดต่อกัน และให้ความร่วมมือมากกว่านี้¹

ในปีเดียวกัน กอริ (Korri) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง ปัญหาการสอน วิชาพลศึกษาของครูพลศึกษาหญิง ในรัฐมินเนโซตา ประเทศสหรัฐอเมริกา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ขาดอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกในการสอนวิชาพลศึกษา
2. ในโครงการบรรดิกการในโรงเรียนยังขาดอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกเช่นกัน
3. จำนวนครูมีอัตราส่วนไม่พอกับจำนวนนักเรียน

¹Dean Lawis Cheesebrough, "Effective and Ineffective Behaviors of the College Supervisors as Perceived by Elementary Student Teachers and Cooperating Teachers," Dissertation Abstracts 32 (November 1971) : 2335 A.

4. ในการสอนพลศึกษา พบปัญหา เด็กมีความสามารถไม่เท่ากัน ความต้องการและสนใจแตกต่างกันควย

5. ครูพลศึกษาที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 4 ปี มีความคิดเห็นว่า ไม่มีปัญหาอะไรในการสอน แต่ครูพลศึกษาที่มีประสบการณ์มากกว่า 5 ปี มีความเห็นว่าการสอนพลศึกษามีปัญหามาก¹

ในปี ค.ศ. 1972 ซิตตัน (Sitton) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง ความมุ่งหมายและบทบาทในการฝึกสอน เพื่อศึกษาปัญหาการขัดแย้งกันระหว่างนักศึกษาฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยง โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล และส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์นิเทศก์ 43 คน อาจารย์พี่เลี้ยง 41 คน และนักศึกษาฝึกสอน 42 คน

ผลของการวิจัยพบว่า นักศึกษาฝึกสอนสนใจสอนเนื้อหาวิชาในห้องเรียนมากกว่างานกิจกรรมอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายให้ทำนอกห้องเรียน สนใจที่จะเป็นผู้ทำการสอนมากกว่าเป็นผู้สังเกตการสอน และนักศึกษาฝึกสอนต้องการให้อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยงอนุญาตให้มีอิสระในการสอน และเป็นตัวของตัวเองมากกว่านี้ ส่วนอาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยง ต้องการให้นักศึกษาฝึกสอนศึกษาปรัชญาของโรงเรียน นอกเหนือไปจากการฝึกสอนอีกควย²

¹Lea Jean Korri, "Instructional Problems Encountered by Women Physical Education Teachers and Their Relation to Teaching Competency as Expressed by Physical Education Majors in Minnesota," Dissertation Abstracts 31 (April 1971) : 5181 A.

²Gerald Eugene Sitton, "Purposes and Roles in Student Teaching," Dissertation Abstracts 33 (May 1973) : 6225 A-6226 A.

ในปี ค.ศ. 1973 แอชบี (Ashby) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง บทบาทของอาจารย์นี้เทศ์ตามความคาดหวังของอาจารย์ที่เลี้ยง นิสิตฝึกสอน และอาจารย์นี้เทศ์เพื่อศึกษาบทบาทของอาจารย์นี้เทศ์ โดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า

1. อาจารย์ที่เลี้ยงและอาจารย์นี้เทศ์ เห็นว่า ควรให้อาจารย์นี้เทศ์ได้ตรวจโครงการสอน และบันทึกการสอนของนิสิตฝึกสอน
2. อาจารย์นี้เทศ์ ควรจะใช้วีดีโอ-เทป (Video-Tape) เป็นเครื่องมือในการประเมินผลของนิสิตฝึกสอน
3. อาจารย์นี้เทศ์ อาจารย์ที่เลี้ยง และนิสิตฝึกสอน มีความเห็นตรงกันว่า อาจารย์นี้เทศ์ควรไปเยี่ยมนิสิตฝึกสอนสัปดาห์ละครั้ง¹

ในปี ค.ศ. 1974 แม่นดาวอล (Bandawal) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง ความมุ่งหมายของโครงการฝึกสอนสำหรับสถาบันฝึกหัดครู ในอัฟกานิสถาน เพื่อศึกษาหาแนวทางการพัฒนาโครงการฝึกสอนของนิสิตฝึกสอนในอัฟกานิสถาน โดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ส่งไปยังนิสิตฝึกสอน 42 โรงเรียน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การจัดประสบการณ์การฝึกสอนให้นิสิตฝึกสอนเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง
2. การให้นิสิตฝึกสอนมีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตร ทำให้ได้รับประสบการณ์ในการฝึกสอนเพิ่มขึ้น
3. ควรให้ความสำคัญต่ออาจารย์ที่เลี้ยงในการประเมินผลนิสิตฝึกสอน

¹ Mary Claire Ashby, "The Role of The College Supervisor; Expectations of Cooperating Teachers, Student Teachers, and College Supervisors," Dissertation Abstract 34 (November 1973): 2428 - 2429 A.

4. นิสิตฝึกสอนควรทำการสอนมากกว่า 1-ชั้นเรียน¹

ในปี ค.ศ. 1975 ครีเมอร์ (Creamer) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง การเปรียบเทียบการฝึกติดตามผลของอาจารย์ในเทศก์รัฐเคนตักกี กับอาจารย์ในเทศก์รัฐ เท็กซัส โดยใช้การสำรวจเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ในเทศก์รัฐเคนตักกี ร้อยละ 71.00 มีประสบการณ์ การสอนระดับต่าง ๆ มามากกว่า 10 ปี และอีกร้อยละ 28.00 มีประสบการณ์การสอน ระดับต่าง ๆ มามากกว่า 20 ปี อาจารย์ในเทศก์ส่วนมากได้รับปริญญาเอก และมีตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์²

ในปีเดียวกัน รีส (Reese) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง การประเมินผล การนิเทศการฝึกสอนของอาจารย์ที่เลี้ยง เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่ม ต่าง ๆ ที่ร่วมกันปฏิบัติงานในโครงการฝึกสอน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการ รวบรวมข้อมูล และส่งแบบสอบถามไปยังนิสิตฝึกสอนระดับประถมศึกษา 9 คน ระดับมัธยม ศึกษา 18 คน อาจารย์ที่เลี้ยงระดับประถมศึกษา 10 คน ระดับมัธยมศึกษา 21 คน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา 6 คน และอาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษา 9 คน

¹ Juma Cul Bandawal, "A Proposed Student Teaching Program for Teacher Training Institution in Afghanistan," Dissertation Abstracts 35 (December 1974) : 3558-A.

² Glynn N. Creamer, "A Comparison of Practices Followed by College Supervisors of Secondary Student Teachers in Kentucky with those Followed by College Supervisors in Texas and with Those Recommended by National Authorities," Dissertation Abstracts 35 (June 1975) : 7766 A.

ผลการวิจัยพบว่า

ระดับประถมศึกษา นิสิตฝึกสอนรู้สึกว่าการที่อาจารย์พี่เลี้ยงไม่สนใจที่จะปฐมนิเทศให้นิสิตฝึกสอนใคร่จักโรงเรียนและชุมชน หน้าที่ความรับผิดชอบในห้องเรียน ชมเชยและให้กำลังใจ ไม่สนใจการสอน และแนะนำอย่างมีระบบ ส่วนครูใหญ่รู้สึกว่าการที่พี่เลี้ยงควรสังเกตวิธีสอน เพื่อนำมาวิเคราะห์ เตรียมแก้ไขในครั้งต่อไป สำหรับอาจารย์พี่เลี้ยงมีความคิดเห็นว่า ควรจะมีการสาธิตการสอนตามแบบธรรมชาติ และการสอนอย่างมีแบบแผน

ระดับมัธยมศึกษา นิสิตฝึกสอนมีความรู้สึกว่าการที่พี่เลี้ยงไม่สนใจที่จะแนะนำให้เข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่นิสิตฝึกสอนเกี่ยวข้องของในระหว่างฝึกสอน ไม่สนใจมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่ นิสิตฝึกสอน ไม่จัดการปฐมนิเทศให้นักศึกษาใคร่จักโรงเรียนและชุมชน ไม่แนะนำการจัดห้องเรียน การวางแผนระยะสั้นระยะยาว สาขิตวิธีสอนแบบต่าง ๆ สังเกตการสอนอย่างมีระบบ วิเคราะห์พฤติกรรมการสอน ชมเชยและให้กำลังใจ ชี้แจงให้นิสิตเข้าใจ และเห็นข้อบกพร่องในการสอนของตน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยงเห็นว่า ควรมีการสาธิตการสอนในห้องเรียนตามสภาพความเป็นจริง ควรแจ้งให้นิสิตฝึกสอนทราบถึงหน้าที่และความรับผิดชอบ แนะนำให้สังเกตการสอน สำหรับอาจารย์ใหญ่ มีความเห็นว่า อาจารย์พี่เลี้ยงควรสาธิตการสอนในสภาพที่เป็นจริง และนิเทศบ่อยครั้ง¹

ในปี ค.ศ. 1977 ครวเมอร์ (Cramer) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องผลของโครงการฝึกหัดอาจารย์พี่เลี้ยง เพื่อปรับปรุงการวิเคราะห์พฤติกรรม โดยศึกษาจากพฤติกรรมของนิสิตฝึกสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อศึกษาวิเคราะห์ผลการฝึกหัดอาจารย์พี่เลี้ยง ในเรื่องการวิเคราะห์พฤติกรรมที่สามารถนำไปใช้ได้โดย

¹Marilyn Anne Pollmann Reese, "Evaluation of the Supervision of Student Teaching by Cooperating Teachers," Dissertation Abstracts 36 (February 1979) : 5213 A-5214 A.

พฤติกรรมของนิสิตฝึกสอน เพื่อจะได้ทราบผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักศึกษาฝึกสอน ผลการวิจัยพบว่า โครงการฝึกของอาจารย์ที่เลี้ยงนั้น สามารถใช้เทคนิคการวิเคราะห์ พฤติกรรมในการศึกษาพฤติกรรมของนิสิตฝึกสอนได้เป็นผลสำเร็จ¹

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹Carolyn Ann Cramer, "The Effect of A Cooperating Teacher Training Program in Applied Behavior Analysis on Selected Teacher Behaviors of Secondary Physical Education Students Teachers," Dissertation Abstracts 38 (February 1978) : 4655 A.